

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Co/100/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217465
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217465.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7C/51/2013-91 zo dňa 05. septembra 2013 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 7C/51/2013-107 zo dňa 08. apríla 2015, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením č. k. 7C/51/2013-107 zo dňa 08. apríla 2015 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní zamietol návrh navrhovateľa podaný dňa 28.09.2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy XXX eur ako náhrady škody a sumy XXX,XX eur ako nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/318/2010.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01.01.2013, § 41 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase začatia exekučného konania. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/318/2010 mal za preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdnym exekútorom podaná na súd dňa 28.04.2010, a to na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie z 12.03.2010. Exekučným titulom na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. Bratislava sp. zn. SR 20202/09. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia uznesením č. k. 14Er/318/2010-19 z 07.01.2011 tak, že žiadosť zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie podané nebolo a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 04.02.2011. Okresný súd Levice uznesením č. k. 14Er/318/2010-31 z 17.08.2011 exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi nepriznal náhradu trov konania vzniknutých v predmetnom exekučnom konaní. Súd prvého stupňa mal za to, že návrh navrhovateľa nie je predčasne podaný. Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k rozhodnutiu súdu o žiadosti na vydanie poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. Podľa názoru súdu prvého stupňa zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia, ktorým sa zamietla žiadosť o udelenie poverenia, ale sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Dospel k záveru, že v súdnej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, a preto sa

ďalej nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ a to zodpovednosť odporcu za škodu. I s poukazom na uvedené zamietol návrh na doplnenie dokazovania prednesený právny zástupcom navrhovateľa na pojednávaní, keď tento žiadal, aby súd vyčkal do vypracovania znaleckého posudku ohľadne výšky vzniknutej škody. Nevidel dôvod na to, aby sa v konaní zaoberal prípadnou výškou škody, keď mal za to, že nebola preukázaná existencia zodpovednostných predpokladov pre jej vznik. Záverom uviedol, že nárok navrhovateľa nepovažoval za premlčaný, preto námietke premlčania vznesenej odporcom nevyhoviel. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, pričom odporcovi, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporca si žiadne trovy v konaní neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd zamietol znalecké dokazovanie len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody. Súd teda znemožnil navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Mal za to, že výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Keďže súd zamietol vykonanie znaleckého dokazovania svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritérne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Záverom uviedol, že navrhovateľ nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Nedostatok alebo nesprávnosť odôvodnenia v podstatných súvislostiach možno vo všeobecnosti posúdiť ako porušenie ustanovenia § 157 ods. 2 OSP.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa svojim postupom odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je zmätočné.

V danej právnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom (č.l. 1-4 spisu) od odporcu domáhal náhrady majetkovej škody v sume XXX eur a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume XXX,XX eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/460/2010 (EX 5019/10), spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote 15 dní. Podľa názoru navrhovateľa exekučný súd rozhodol s omeškaním viac ako 189 dní.

Z vyššie uvedeného jasne vyplýva, že súd prvého stupňa najskôr pochybil, keď v napadnutom rozsudku nesprávne uviedol predmet konania, v ktorom sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplata sumy XXX eur titulom majetkovej škody a sumy XXX,XX eur titulom nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v nedodržaní 15 dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, pričom súd rozhodol o tejto žiadosti až dňa 16.02.2011, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, teda s omeškaním viac ako 341 dní.

Z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 9Er/460/2010 vyplýva, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 13.05.2010, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená Okresnému súdu Levice dňa 16.07.2010. Prípisom zo dňa 26.07.2010 exekučný súd vyzval súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, aby predložil súdu zmluvu o úvere, ktorá bola podkladom na vydanie exekučného titulu. Oprávnený doručil súdu zmluvu o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru dňa 16.09.2010. Následne exekučný súd uznesením č. k. 9Er/460/2010-16 zo dňa 06.10.2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, ktoré zobral späť, preto Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením č. k. 6CoE/11/2011-35 zo dňa 29.03.2011 odvolacie konanie zastavil. Uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 9Er/460/2010-16

zo dňa 06.10.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoE/11/2011-35 zo dňa 29.03.2011 nadobudlo právoplatnosť dňa 11.01.2011. Následne Okresný súd Levice uznesením č. k. 9Er/460/2010-41 zo dňa 29.09.2011, právoplatným dňa 11.11.2011 exekučné konanie zastavil.

Následne súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia skutkovo nesprávne vychádzal z exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/318/2010, pričom odvolací súd zistil, že v predmetnom spise 7C/51/2013 sa nachádza iný pripojený exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/460/2010, s ktorým obsahom sa súd prvého stupňa správne oboznámil na pojednávaní konanom dňa 17.10.2013. Keďže súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nesprávne konštatoval zistený skutkový stav veci vrátane žalobného návrhu navrhovateľa, zaťažil tak toto konanie vadou, ktorá mala za následok nespreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, v dôsledku jeho zmatečnosti, čím sa účastníkom konania odňala možnosť konať pred súdom.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.